

**TÜRK İŞÇİLERİNİN TOPLANMASI,
HOLÂNDA'YA YOLLANMASI VE ORADA İŞE
YERLEŞTİRİLMESİ
HAKKINDA
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
HOLÂNDA KIRALLIĞI
ARASINDA ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Holânda Hükümeti

İki memleket arasındaki dostluk bağlarını ve karşılıklı işgücünün ihtiyaçlarını göz önünde tutarak,

Türk işçilerinin Holânda'da çalıştırılmalarının sağlanmasının her iki memleketin yararına olduğunu kabul ederek,

Türk işçilerinin toplanması, Holânda'ya yollanması ve orada işe yerleştirilmesi hakkında bir anlaşmaya varmak arzusu ile,

Aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır.

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Türk işçilerinin toplanması, Holânda'ya yollanması ve orada işe yerleştirilmesi konusunda:

Türkiye yönünden, Ankara'da İş ve İşçi Bulma Kurumu (Bundan sonra Kurum olarak geçecektir) yetkilidir.

Holânda yönünden, Lahey'de Sosyal İşler ve Sağlık Bakanlığı İşverme Müdürlüğü (bundan sonra Direction olarak geçecektir) yetkilidir.

Madde 2

1- Direction, yetkili Türk makamlarının gerekli tedbirleri zamanında alabilmelerini ve işçi taleplerini karşılayabilmelerini sağlamak üzere, en az altı ayda bir Holânda sanayiinin Türk işgücü ihtiyacını, iş ve sanayi kolları ile meslekler belirtilmek suretiyle, Kuruma bildirir.

2- Kurum, mevcut işçilerle talebin ne nisbette karşılanabileceğini tezelden Direction'a bildirir.

Madde 3

1- Direction, iş ve ücret genel şartları ile yaşama şartları hakkında işçilerin aydınlatılmalarını sağlayabilecek bütün bilgileri Kuruma verir.

2- Direction, Holânda sanayiinin çeşitli kesimlerindeki ortalama ücretler ve ortalama çalışma süreleri; vergi, sosyal sigorta primleri, vesaire ücretlerden yapılacak kesinti miktarları ile genel olarak fiyatlar ve geçim şartları hakkındaki bütün bilgiyi verir.

3- Bu konuda gerektikçe tamamlayıcı bilgi verilir.

İŞÇİLERİN TOPLANMASI VE İŞE YERLEŞTİRİLMESİ

Madde 4

1- Direction, 2 nci maddede belirtilen bilgiyi dikkate alarak, Holânda işverenlerinin iş tekliflerini Kuruma bildirir.

2- İş teklifleri, işin niteliği, nevi ve müddeti, brüt ve net ücretler, çalışma şartları, işçilerin iâşe ve ibate imkânları ile diğer lüzumlu ve faideli bilgileri tam olarak kapsamalıdır.

3- Bir iş teklifi müsait karşılandığı takdirde, Kurum, bu iş teklifinin şartları ile diğer yararlı bilgilerin, ilgili işçilere tezelden duyurulmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Madde 5

Türk işçilerinin Holânda'da çalışabilecekleri yaş hadleri aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir:

Kalifiye olmayan işçiler için, 21-35 yaş arası,

Kalifiye ve uzman işçiler için, 23-45 yaş arası.

Bu yaş hadleri, ismen işçi istenmesi halinde veya özel hallerde Kurum ile Direction'un anlaşması ile değiştirilebilir.

Madde 6

1- Holânda'da bir işe yerleştirilmek üzere aday gösterilen işçilerin sağlık muayeneleri Kurumca sağlanır. Adaylar, mesleki ehliyet ve Direction'un koyduğu diğer özel şartlar bakımından Kurum tarafından yoklamaya tabi tutulur.

2- Her adayın tabi tutulacağı bu yoklamanın sonucu, şekli müştereken tespit olunan formülere işlenir.

3- Kurum, adli sicilleri temiz olmayan ya da sosyal ve ahlaki bakımlardan kötü tavır ve hareketleri bilinen adayların takdim edilmemesi hususuna itina eder.

4- Kabul edilen adayların listesi ve her biri için doldurulan formüllerler Kurumca Direction'a gönderilir.

Madde 7

1- Direction, Kurum tarafından takdim edilen adayların kesin seçmesini yapmakla görevli bir heyeti Türkiye'ye gönderebilir.

2- Kurum, yukarıda adı geçen heyetin incelemelerini etkili ve çabuk yapabilmesi için, müştereken tesbit edilecek seçme yerlerinde lüzumlu bina ve vasıtaları heyet emrine verir.

Madde 8

Direction, kesin olarak kabul edilmiş bulunan adayların bir listesini, mümkün olduğu kadar çabuk Kuruma gönderir.

Madde 9

1- Direction, kesin olarak kabul edilen her işçi için, müştereken tespit edilen bir modele uygun olarak Türk ve Holânda dilleri ile iki nüsha halinde hazırlanmış ve işveren tarafından imzalanmış bir iş sözleşmesini Kuruma gönderir.

Bu iş sözleşmesi işçi tarafından Türkiye'den hareketinden önce imzalanmış olmalıdır.

2- İş sözleşmesinin geçerlilik süresi bir yıldır. Müştereken kabul edilecek özel hallerde iş sözleşmelerinin süreleri, sekiz aydan fazla olmak kaydıyla, bir yıldan az olabilir.

Madde 10

1- 9 uncu maddede bahsi geçen iş sözleşmesinin alınmasını müteakip Kurum işçiye pasaport çıkarılmasını sağlar.

2- İşçi, ayrıca medeni durumunu, bakımı ile yükümlü olduğu aile fertlerini gösterir belgelerle 6 ncı maddenin 3 üncü bendinde belirtilen, adli iyi durum belgesini de hamil olmalıdır.

Madde 11

1- Kurum, kabul edilmiş olan işçilerin Direction'la müştereken tespit edilen tarihlerde ve yerlerde harekete hazır bulunmalarına itina eder.

2- İşçilerin hareket yerinden Holânda'ya nakilleri, Kurum ile danışmadan sonra Direction'ca düzenlenir ve masraflar Direction tarafından doğruca ilgililere ödenir.

3- Bu maddede sözü geçen nakil masrafları işverenlere aittir. İşverenler bu masrafları Direction'a ödemeyi taahhüt etmekle mükelleftirler.

Madde 12

Türk işçilerinin Türkiye'den Holânda'ya hava yolu ile nakledilmeleri halinde nakil işine iki memleketin havayolu müesseseleri iştirak edebilir.

Madde 13

Holânda işverenleri, Direction'un veya heyetin işçinin mesleki ehliyetine müteallik kararına karşı ancak işçinin işindeki ehliyetsizliği aşıkâr şekilde sabit olduğu takdirde Holânda Çalışma Büroları nezdinde itirazda bulunabilirler. Bu gibi hallerde, Holânda Çalışma Büroları ilgililere mesleki ehliyetlerine uygun iş teminine çalışırlar.

Madde 14

İsmen yapılan talepler ancak Holânda'da oturan Türk işçileri ile veya Holânda'da yerleşmiş işverenlerle ilişkileri olan Türk işçilerine ait olduğu takdirde Direction tarafından Kuruma intikal ettirilir. Bu talepler hakkında yapılacak işlemi Kurum kararlaştırır.

Madde 15

1- 6 ncı madde gereğince yapılacak ilk seçmeye ait masraflar Türklere aittir. Bu masraflar, işçilerin tıbbi muayene ve mesleki seçme masraflarını, oturdukları yerlerden muayene ve seçme mahallerine kadar olan seyahat giderlerini ve seçme yerlerindeki ikametleri süresince iâşe ve ibate masraflarını kapsar.

2- Heyetin yaptıracağı özel tıbbi muayene ve mesleki seçmeye ait masraflar Holânda'lılara aittir.

3- Heyetin çalışma masrafları Holânda'lılar tarafınca karşılanır.

Madde 16

Direction, bu Anlaşma çerçevesi içinde Holânda'ya varan işçilerin listelerini, işverenlerin adresleri ile işçilerin Holânda'daki ilk adreslerini belirtmek suretiyle, Lahey'deki Türkiye Büyükelçiliğine gönderir.

GENEL ÇALIŞMA ŞARTLARI

Madde 17

1- Holânda'da çalışan Türk işçileri, Holânda'lı işçiler için uygulanan ücret (Ücretli izin dâhil) ve çalışma şartlarından, kanun hükümlerinden, toplu iş sözleşmeleriyle mesleki örf ve mahalli adetlerden eşit şekilde faydalanırlar.

2- Türk işçileri, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile lojman konularındaki kanunların uygulanması bakımından Holânda'lı işçilere sağlanan hak ve himayelerden Holânda'lı işçilerle eşit şekilde faydalanırlar.

3- Türk işçileri, Holânda mevzuatının (Aile yardımları dâhil) sosyal güvenlik konusunda Holânda'lı işçilere sağladığı avantajlardan, mevzuattaki şartları yerine getirmeleri kaydıyla, faydalanırlar.

4- Holânda makamları, bu hükümlerin uygulanmasına ve özellikle işçinin Holânda'ya varışı anında işe alınma şartlarının mezkur hükümlere uygun olmasına itina gösterirler.

5- Türk işçilerinin, ayrıca, iş anlaşmazlığı halinde, Holânda'lılara uygulanan aynı şartlar dâhilinde, yetkili idari veya adli Holânda mercilerine müracaat etmeye hakları vardır.

Madde 18

Türk işçileri tasarruflarının tamamını Holânda'da yürürlükte olan hükümler dairesinde Türkiye'ye gönderebilirler.

Madde 19

1- Yetkili Holânda makamları ve Holânda'lı işverenler, Türk işçilerine, özellikle istihdamlarının başlangıç devresinde, yeni muhitlerine intibaklarını sağlamak bakımından gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

2- Akit tarafların yetkili makamları, Holânda ve Türk sosyal ve dini teşekküllerini Holânda'daki Türk işçilerinin intibakını kolaylaştırmak gayesine matuf bütün teşebbüslerini hayırhahkla tetkik ve tervic edeceklerdir. Yukarıda zikredilen Türk ve Holânda teşekkülleri arasında işbirliği yapılması da kolaylaştırılacaktır.

Madde 20

1- Holânda makamlarının müsaadesiyle iş sözleşmesi uzatılmayan veya yeni bir iş girmiyen işçi, iş sözleşmesi süresinin sonunda Türkiye'ye dönmek zorunluğundadır.

2- İş sözleşmesinin sona ermesi veya bozulması hallerinde memlekete dönüş masrafları Holânda'lı işverenlerce karşılanır. Bununla birlikte, sözleşme işçinin ağır bir kusuru sonucunda bozulmuşsa veya bozma için işçinin ileri sürdüğü sebepler varit değilse; dönüş masrafları işçi tarafından ödenir. Bu konuda karar verme yetkisi işyerinin bulunduğu bölgenin Çalışma Bürosuna aittir.

3- İlk iş sözleşmesi yenilenen işçi iznini Türkiye'de geçirmek isterse, gidiş-dönüş yol masrafları işveren tarafından karşılanır. Müteakip yenilemelerde işçilere böyle bir kolaylık gösterilmesi zorunluluğu yoktur.

SON HÜKÜMLER

Madde 21

Holânda makamları, bu anlaşma çerçevesi içinde aldığı işçileri kamu düzeni ve güvenliği sebepleri ile Türkiye'ye iade edebilirler.

Madde 22

1- Akit taraflardan birinin isteği üzerine, en çok üçer temsilciden müteşekkil bir Karma Komisyon kurulabilir. Taraflar gereği kadar uzman bulundurabilir.

2- Bu Anlaşmanın uygulanması sırasında çıkacak güçlüklerin çözümlenmesinde Kurumla Direction arasında bir mutabakata varılamadığı takdirde, Karma Komisyon bu güçlüklerle çözüm yolu bulmaya çalışır.

Bundan başka Karma Komisyon, Türk işçilerinin toplanması Holânda'ya yollanması ve orada işe yerleştirilmesi ile ilgili genel nitelikteki meselelerle de meşgul olabilir.

Gerekirse ele aldığı meselelerle ilgili olarak Akit Taraflara teklifler yapar.

3- Karma Komisyon iç teşkilatını ve çalışma tarzını kendisi tespit eder. Toplantılar sıra ile Türkiye'de ve Holânda'da yapılır.

Madde 23

Bu Anlaşma hükümleri, Holânda bakımından Krallığın sadece Avrupa'daki toprakları için uygulanır.

Madde 24

İşbu Anlaşmanın bir Türkçe Tercümesi Türkiye Hükümeti tarafından Holânda Hükümeti'ne, bir Flamanca tercümesi ise Holânda Hükümeti tarafından Türk Hükümeti'ne tevdi edilecektir.

Madde 25

1- Bu Anlaşma imzası tarihinde yürürlüğe girer.

2- İşbu Anlaşma 31 Aralık 1964 tarihine kadar geçerlidir. Ve hitamından en az üç ay önce akitlerden biri tarafından diplomatik yolla feshedilmediği takdirde bir yıl daha uzatılmış sayılır.

Yukarıdaki hususları doğrulamak için Akit Tarafların yetkili temsilcileri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

19 Ağustos 1964 günü Lahey'de Fransızca olarak iki nüsha yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti

Hükümeti Adına

İmza

Holânda Krallığı

Hükümeti Adına

İmza